

ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBA

Biudžetinė įstaiga, adresas J.Tumo-Vaižganto g. 4-1, LT-01108 Vilnius. Tel. (8 5) 210 7161, faks. (8 5) 210 7160, el. p. info@ekgt.lt,
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188756614.

Lietuvos Respublikos Seimo Švietimo ir mokslo
komitetui

2021-06-04 Nr. S-83

Lietuvos Respublikos Seimo
Jaunimo ir sporto reikalų komisijai

DĖL ETNOSPOTO ĮTRAUKIMO Į LIETUVOS RESPUBLIKOS SPORTO ĮSTATYMĄ

Etninės kultūros globos taryba (toliau – Taryba) kartu su Lietuvos etnosporto komitetu (toliau – Komitetas) laikosi nuostatos, kad etnosportas (iš kartos į kartą perduodami sportiniai žaidimai ir sporto šakos, kurie atspindi vietos tapatybę ir bendruomenines tradicijas) yra svarbi Lietuvos sporto, o taip pat nematerialiojo kultūros paveldo dalis. Jis gali būti panaudojamas kaip itin efektyvi visuomenės fizinį aktyvumą, sveikatingumą bei sportinį meistriškumą skatinanti forma, o taip pat kaip tautinį (etninį) tapatumą stiprinanti priemonė. Įgyvendinant Lietuvos ratifikuotą UNESCO Nematerialaus kultūros paveldo apsaugos konvenciją į Lietuvos Nematerialaus kultūros paveldo sąvadą jau yra įtrauktos lietuviškos ristynės (žr. <http://savadas.lnkc.lt/ristynes.html>), rengiamos paraiškos ir dėl kitų etnosporto šakų ar atskirų žaidimų pripažinimo nematerialiuoju kultūros paveldu (pavyzdžiui, ritinio ir kt.). Lietuvos įsipareigojimas įgyvendinti mūsų šalyje UNESCO Nematerialaus kultūros paveldo apsaugos konvenciją reikalauja, kad valstybė etnosportui skirtų deramą dėmesį ir sudarytų sąlygas jo plėtrai.

Tačiau šiuo metu etnosportas nėra apibrėžtas jokiuose Lietuvos įstatymuose ar kituose teisės aktuose, todėl jis neturi tinkamų sąlygų vystytis ir plėtotis. Didelė problema yra menkas etnosporto galimybių panaudojimas švietimo sistemoje, nesudarytos galimybės perduoti etnosporto žinias jaunajai kartai. Todėl Taryba kartu su Komitetu siūlo tobulinant Lietuvos Respublikos sporto įstatymo Nr. I-1151 2, 3, 5, 7, 10, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 24 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-533 (toliau – Įstatymo projektą) įtraukti etnosportą į Lietuvos Respublikos sporto įstatymą:

1. Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamame Sporto įstatymo 2 straipsnyje tarp kitų sąvokų pateikti ir etnosporto apibrėžimą, kurį siūlome išdėstyti taip: „**Etnosportas – iš kartos į kartą perduodami sportiniai žaidimai ir sporto šakos, kurie atspindi Lietuvos vietos tapatybę ir bendruomenines tradicijas**”.

2. Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiant Sporto įstatymo 2 straipsnį papildyti sąvokos *fizinis aktyvumas* apibrėžimą, papildant žodžiais „apimant ir etnosportą” ir išdėstant šią dalį taip: „12. **Fizinis aktyvumas** – asmens fizinė veikla, kuria siekiama stiprinti sveikatą, tobulinti fizines ir psichines savybes bei įgūdžius neturint tikslo pasirengti aukšto meistriškumo sporto varžyboms ir (ar) dalyvauti jose, taip pat veikla šviečiant visuomenę sporto (**apimant ir etnosportą**), fizinio aktyvumo ir jais pasiekiamo sveikatos stiprinimo klausimais.”.

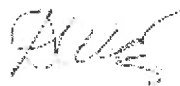
3. Įstatymo projekto 2 straipsniu keičiant Sporto įstatymo 3 straipsnį rekomenduojame tarp sporto principų išskirti ir pagarbos etnosporto tradicijoms principą, papildant šį straipsnį nauju punktu, kurį siūlome išdėstyti taip: „**pagarbos etnosporto tradicijoms; šis principas reiškia, kad valstybė, vertindama etnosportą kaip reikšmingą nematerialiam kultūros paveldo dalį, skatina visuomenės susidomėjimą iš kartos į kartą perduotais ir išsaugotais vietiniais tradiciniais žaidimais, remia jų gaivinimą ir populiarinimą.**”.

4. Įstatymo projekto 3 straipsniu keičiant Sporto įstatymo 5 straipsnį siūlome į sporto stebėseną įtraukti už etnosporto pripažinimą atsakingas institucijas ir organizacijas, išdėstant šį straipsnį taip: „Valstybės sporto stebėseną, vadovaudamosi Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro patvirtintais sporto stebėsenos rodikliais ir jo nustatyta tvarka, vykdo Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija ir (ar) švietimo, mokslo ir sporto ministro įgaliotos įstaigos, taip pat savivaldybių administracijos; stebėseną turi teisę vykdyti ir sporto šakų federacijos, **už etnosporto pripažinimą nematerialiuoju kultūros paveldu ir jo plėtrą atsakingos institucijos bei organizacijos.**”.

5. Įstatymo projekto 4 straipsniu keičiant Sporto įstatymo 7 straipsnį siūlome į Nacionalinės sporto tarybos sudėtį įtraukti ir etnosporto atstovus, išdėstant 7 straipsnio 3 dalį taip: „Nacionalinę sporto tarybą sudaro ir jos nuostatus tvirtina Vyriausybė arba jos įgaliota institucija. Į Nacionalinę sporto tarybą švietimo, mokslo ir sporto ministro teikimu įtraukiami valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų ir nacionalinių skėtinių nevyriausybinų organizacijų (toliau – skėtinė organizacija), veikiančių sporto politikos srityje, **Lietuvos etnosporto komiteto atstovai.**”.

Tikimės Jūsų supratimo, kad etnosporto plėtra Lietuvoje yra svarbi ir bus atsižvelgtą į čia pateikiamus Tarybos ir Komiteto siūlymus dėl Įstatymo projekto tobulinimo.

Tarybos pirmininkė

Dalia Urbanavičienė